

[Victor Larsen.]

der var en meget følelig Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget.

Men det kan ogsaa paa anden Maade paavises, at det er Tilfældet. Ser man paa Folketallet i Landdistrikterne, og tager man Tallene paa de Personer, der som erhvervsudøvende var beskæftiget ved Landbruget i Tidsrummet 1880—1930, vil man se, at der her er en Stigning paa 147 000, nemlig fra 398 000 til 545 000. Tager man Tallene fra de to sidste Folketællinger i 1930 og 1935, og ser man derved bort fra Københavns nærmeste Omegn, hvor særlige Forhold gør sig gældende, vil man se, at i rene Landdistrikter er der fra 1930 til 1935 en Tilbagegang i Befolkningstallet paa et Tusind Mennesker. Nu er der ikke en eneste af os, der ikke ved, at der er bygget meget i disse Aar og udstykket en Del. Der er jo ikke blevet færre Haandværkere, ikke blevet færre Skolelærere, Præster eller Mejeribestyrere ude paa Landet; de bosiddendes Antal er steget, men ikke desto mindre er Befolkningsantallet dalet.

Hvor er det da, Mangelen er? Naturligvis er det Landbrugets Medhjælper, som er væk, naturligvis er det Landbrugets Medhjælper, som lokkes af de høje Understøttelsessatser i Byen i Forbindelse med de Fornøjelser, man mener kan faas dér. Det er disse Ting, der har bevirket, at Landbrugets Medhjælper i stort Antal er forsvundet. Jeg kan for øvrigt sige, at det er ikke blot det, som man forstaaer ved Tyende i egentligste Forstand, her er Tale om, nej, Tilstanden paa Landet er i Øjeblikket saadan, at der er ingen som helst Tvivl om, at Gaardmandssønnerne og Gaardmandsdøtre ikke har megen Lyst til at fortsætte det trælsomme Liv. Saaledes er Stillingen. Regeringens manglende Evne til at skabe gode Landbrugsforhold, i Forbindelse med Socialreformens Virkninger — det fremhæver jeg navnlig her —, har gjort, at Landbrugets Medhjælperstab i stort Antal er formindsket, og det synes at være en ganske ejendommelig Foreteelse, naar Socialdemokratiet jo altid har hævdet, at det kunde ordne Samfundsforholdene.

Hvad er det da for en Ordning af Samfundsforholdene, som gør, at der samtidig med, at der mangler 25 000 — eller et Antal, der ligger heromkring — Medhjælper paa Landet, gaar henimod 135 000 Mennesker ledige i det hele? Er det en Ordning af Samfundsforholdene? Kunde det ikke være paa Tide, at man fra Socialdemokratiets Side forelagde Lovforslag, som viste, at man kunde ordne Tingene? Det er dog vel nok

populært sagt en Skiveskydning af en saadan Art, at man skulde tro, enhver kunde se, at det var nødvendigt for et Samfund, at andre Tilstande indførtes.

Socialreformens uhyggelige Følger er da ikke alene dens i høj Grad vanskelige Administration og dens uhyre Forøgelse af Udgifterne, men er tillige dette; at den ikke er en Spore for alle til at strenge sig an til den yderste Grænse for at klare sig selv, noget, der ganske afgjort er særdeles gavnligt for ethvert Menneske, paa hvilket Trin af Samfundsstigen vedkommende saa end befinder sig, men at den tværtimod i hele sin Udformning er en Fristelse, en Fristelse for stedse større Dele af Befolkningen, til at søge Understøttelse, og herfor bærer naturligvis de Partier Ansvaret, som har gennemført denne Lov.

De af den højtærede Socialminister foreslaaede Ændringer er i det hele og store bygget paa Betænkningen fra det Udvalg, der nedsattes den 2. Maj 1935. Der kan da i høj Grad være Tvivl om, hvorvidt dette Udvalg startede paa det rigtige Grundlag. Dette Udvalgs Omraade var paa Forhaand for snævert begrænset, nemlig til at omfatte tre Ting: Overvejelser af Ændringer af Refusionsreglerne, Ændring af Opholds kommunereglerne, særlig med Henblik paa Tilflytningsspørgsmaalet, og hertil føjede Ministeriet en Henstilling om, at Udvalget overvejede enkelte under den hidtidige Administration af Socialreformen opstaaede Spørgsmaal angaaende Ændringer af praktisk Art. Mit Parti var af den Anskuelse, at man ikke ved at begrænse Opgaven saaledes kunde naa til en fyldestgørende Redegørelse for de ved Socialreformens Gennemførelse indtraadte Forhold. Det synes unægtelig, som om de foreliggende Ændringsforslag beviser, at det Krav, vi stillede i Landstinget om Nedsættelse af et virkeligt Undersøgelingsudvalg, i høj Grad var betimeligt, og at man maaske, hvis dette Ønske var blevet efterkommet, havde opnaaet bedre Resultater.

Hvad først Refusionsordningen angaar, er det saaledes, som jeg allerede har nævnt, at saavel Udvalget som den højtærede Socialminister her gaar uden om som Katten om den varme Grød. Man henviser til, at der vil komme et Lovforslag om Oprettelse af en fælles kommunal Udligningsfond. Nu vil jeg gerne dertil sige, at selv om en saadan Udligningsfond virkelig blev til Virkelighed — jeg har mine Tvivl —, men selv om man tænkte sig Muligheden heraf, er det vel ikke saaledes — det er dog vel ikke muligt —, at de Fordelingsregler med en